

Digitala kompetensportföljer

Utvärderingskriterier

Erasmus+ 2019-1-SE01-KA202-060565

den 24 maj 2021

By: Kainuun ammattiopisto, Aventus, Dundee and Angus College,
Jacobsskolan, Nordenbergsskolan, Skärgårdsgymnasiet, Ystad Gymnasium
and Amledo & Co AB.

Utvärderingskriterier

Innehållsförteckning

INTRODUKTION	2
SAMMANFATTNING	2
UTVÄRDERINGSKRITERIER – ELEVER	3
UTVÄRDERINGSKRITERIER - SKOLOR.....	8
UTVÄRDERINGSKRITERIER – ARBETSGIVARE	12

Introduktion

Det övergripande målet är att främja sysselsättning och karriärutveckling genom att identifiera meningsfulla kvalitetsindikatorer som ger vägledning för utvärdering av digitala kompetensportföljer för elever, användbara för lärare, arbetsgivare och elever.

Huvuduppgiften har varit att identifiera och beskriva utvärderingskriterierna, som kan leda till förvärv av kunskaper för bedömning av vad som är en bra digital kompetensportfölj. Vi har riktat in oss på lärare med ingen eller liten erfarenhet av att lära elever hur man producerar en digital kompetensportfölj.

Beskrivningen av dessa utvärderingskriterier med hänvisning till de redovisade kvalitetsindikatorerna redovisas i denna sammanställning och utgör även en grund för utvecklingen av undervisningsguiden, "Digitala kompetensportföljer – Lektionsplanering"

Sammanfattning

Enligt samtliga projektpartners bedömning utgör de utvärderingskriterier som beskrivs av kvalitetsindikatorerna de mest relevanta. De utvecklades av partnerna i en flerstegsprocess och utvärderades ömsesidigt. I texten hittar du beskrivningar av utvärderingskriterierna för varje relevant kvalitetsindikator (användningsområde) och det förväntade syftet och bakgrunden till varför det valdes. Inriktningen av kvalitetsindikatorerna nedan följer de tre målgrupperna:

- Elevperspektiv
- Skolperspektiv
- Arbetsgivarperspektiv

Vad utgör en bra digital kompetensportfölj?

ERASMUS+
2019-1-SE01-KA202-060565

FIGUR 1 EXEMPEL PÅ MOTIV FÖR E-PORTFOLIO

UTVÄRDERINGSKRITERIER – Elever

Användningsområde

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
1.1	Användarvänlig	Individuella krav	Elev

Syfte

Digitala kunskap som främjar elevens förmåga att uttrycka färdigheter och kompetenser med hjälp av digitala verktyg.

Bakgrund

Eleverna behöver veta att förvärvade färdigheter och kompetenser måste kunna uppvisas. De ska kunna vända sig till arbetsgivarna och förstå deras behov av färdigheter och kompetens och hur man använder text, multimedier och digitala verktyg för att visa

tekniska och sociala färdigheter som matchar arbetsgivarens krav. Då behöver eleverna kunna tillhandahålla en översikt över sina färdigheter.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Eleven har/visar:

- Kunskap om digitala verktyg
 - Mobiltelefon
 - Interaktiva tavlor och skärmar
 - Plattor i undervisningen
 - Hitta rätt app eller program
 - Stöd vid val av app eller program
- Kunskap om arbetsrelaterade digitala verktyg och utrustning som är användbara för ökad anställningsbarhet.
- Kompetenser i hur man arbetar med dessa digitala verktyg och utrustningar.
- Förmåga att hantera den personlig ägda digital kompetensportföljen efter examen.
- Digitala förmågor för att skapa en personlig digital kompetensportfölj. Eleven kan lägga till relevant information i sin kompetensportfölj och kan skapa multimedia med olika verktyg och programvara, till exempel för video. De förstår hur man modifierar, ändrar och kan lägga till relevant information i portföljen.
- Själständighet i att utvärdera och visualisera sina kunskaper och egen förståelse för viktiga verktyg kan vara till hjälp. Eleven kan ange sina färdigheter inom vissa områden där de kanske inte har någon formell examen eller betyg. Till exempel "Jag har ingen formell kvalifikation, därför har jag självskattat¹ min kompetens", eftersom det är viktig information för en portfölj utan formell ackreditering.

¹ Se [Självskattning inom olika branscher, Arbetsförmedlingen](#)

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
1.2	Digital design och layouttext, foton, video	Attraktivt för arbetsgivaren i den adresserade branschen	Elev

Syfte

God design är viktigare än kanske någonsin. Med ett gott första intryck ökar dina chanser redan innan mottagaren börjar läsa. Sammantaget erbjuder digitaliseringen goda möjligheter att öka yrkesutbildningens attraktivitet genom att förstärka sin profil och sina styrkor.

Bakgrund

Det digitala landskapet är i snabb utveckling och den ökade användningen av datorer, robotar och artificiell intelligens omformar vår värld radikalt. Hastigheten på denna omvandling ökar ständigt, vilket kommer att få långtgående effekter på yrkesutbildningen. Denna utveckling påverkar alla områden av både grundutbildning och fortbildning. Den påverkar strukturen för yrkesutbildningen, relevansen av arbetsplatspraktik och väsentliga kärnkompetenser för elever och det livslånga lärandet. Som potentiell anställd personal måste du trivas i en högteknologisk arbetsmiljö.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Eleven visar:

- Grundläggande förståelse och förmåga att strukturera text med korrekt stavning och grammatik med hjälp av lämplig typografi, så att textens budskap förmedlas på bästa möjliga sätt, och samtidigt är estetiskt tilltalande för läsaren.
- Grundläggande förståelse och förmåga att använda relevant multimedia. Att till exempel använda video för att uttrycka social kompetens och för att visa både mjuka och hårda färdigheter som erhållits inom yrkesutbildningen. Detta är färdigheter som kommer att tilltala arbetsgivare inom alla branscher.
- Grundläggande förståelse och förmåga att uttrycka sig i korta, tydliga och lättlästa uttalanden.

- Grundläggande förståelse för visuell designteori för att säkerställa att deras digitala kompetensportfölj är visuellt tilltalande dvs vet hur den görs så tilltalande som möjligt.
- Grundläggande förståelse för användbar programvara förordbehandling, kalkyl och presentationer. Kunskaper om hur till exempel filmer överförs från telefoner till skoldatorer.

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
1.3	Lyft fram kompetenser och färdigheter	Nivå av professionellt språk i branschen och digitala färdigheter	Elev

Syfte

Visa de kompetenser eleven behöver ha för att möta nuvarande och framtida utmaningar.

Bakgrund

Arbetsuppgifterna inom de flesta branscher kommer att bli alltmer komplexa och krävande till följd av digital hantering och användningen av informations- och hanteringssystem. Informationsteknik, inklusive IT-säkerhet, IT-stödd kommunikation kommer att få alltmer framträdande roller. Digital kompetens kan här definieras som förmåga att kunna använda internet och digital teknik för att stödja det egna yrkesutövandet

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Eleven kan:

- Använda branschuttryck och yrkesspråk.
- Tydligt visa professionella färdigheter som förståelse för verkstadshandböcker, specialverktyg, miljö och säkerhet.
- Förstå och tillhandahålla kundservice på både sitt modersmål och engelska.
- Läsa och förstå instruktioner på engelska för att hantera nödvändig utrustning, välja verktyg och göra på rätt sätt.
- Sammanfatta färdigheter och kompetenser korrekt.

- Gör ett "showcase" genom att lyfta fram en speciell färdighet eller kompetenser till exempel med hjälp av en video.
- Välj ut vad som ska visas och presenteras för arbetsgivaren.

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
1.4	Tidigare arbetserfarenhet och praktik	Länkar till företag, namn på mentor och kontaktuppgifter.	Elev

Syfte

Underlätta arbetsgivarens rekrytering av personal med rätt kompetens.

Bakgrund

Särskilt viktigt är att redovisa tidigare arbetserfarenhet och praktik. Därför ska namn och e-post till arbetsledare samt webbplatslänkar till tidigare arbetsgivare inkluderas.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Eleven kan:

- Infoga länkar med websidor och e-post till företag, handledare på APL-platsen samt korta videofilmer. Särskilt viktigt är att uppvisa tidigare arbetserfarenhet och praktik
- Markera viktiga och utförda åligganden under det Arbetsplatsförlagda Lärandet (APL) genom att ange sin roll och genomförda arbetsuppgifter.

UTVÄRDERINGSKRITERIER - Skolor

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
2.1	Marknadsföring	Elevens digitala presentation av kunskaper och färdigheter som erhållits i yrkesutbildning	Skola

Syfte

Nya former av digitalt lärande och innovativa metoder är till hjälp för att lyfta fram uppnådda lärandemål inom utbildningen. Det erbjuder stora möjligheter att göra lärande i den skolbaserade yrkesutbildningen mer synligt och attraktivt.

Bakgrund

Digitaliserade kompetensportföljer skapar nya möjligheter att dokumentera, presentera och validera färdigheter som ständigt förändras, och som ständigt och snabbt kan uppdateras i linje med teknik- och kompetensutveckling. Det bidrar till att uppfylla arbetsgivarens behov och krav på elevernas anställningsbarhet idag, imorgon och i deras framtida yrkesliv. På grund av den tekniska utvecklingen kommer utbildning troligen också att erbjuda mer avancerade inslag än idag. Innehållet i yrkesutbildningen måste ge eleverna en chans att dra nytta av jobb som uppstår vid snabba tekniska förändringar.

Vår bedömning är att digitaliserade kompetensportföljer är en del av den digitala teknikens mognad och utveckling. Den bidrar till ökad förståelse för nya undervisningsmetoder och insikt gällande digitala kunskaper och färdigheter. Detta motiverar elever, lärare och ledning att ta steg mot digital kunskapsspridning som effektivare synliggör elevens kompetens och de goda jobbmöjligheter som en yrkesutbildning medför.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Skolan får:

- Högre anställningsbarhet för examinerade elever och fler elever som söker utbildningar.

- Ökat elevengagemang för utbildningen.
- Relevans för läroplanen (bedömning) och lärandemål.
- Marknadsföring av skol- och yrkesprogrammet tack vare synlighet i elevernas digitala kompetensportföljer.
- Ekonomiska fördelar när skolan ligger i framkant i utvecklingen av digital portfölj, vilket leder till bättre utsikter för eleverna på arbetsmarknaden. Det medför i sin tur att skolan får fler elever som vill delta.

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
2.2	Användarvänliga ur lärarens perspektiv	Beteendeförändring i digital riktning	Skola

Syfte

Ökad kunskap om hur man levererar en utbildning som utvecklar elevernas förståelse, motivation och förmåga att framställa en digital kompetensportfölj. Påverka beteenden som har positiva konsekvenser för eleverna, genom att utveckla ett koncept för en beteendeförändring genom att aktivera och stimulera. Påverka beteendet genom att lära eleverna hur man använder digitala metoder för att kommunicera sina färdigheter på ett attraktivt sätt för potentiella arbetsgivare.

Bakgrund

Digitala kompetensportföljer skapar nya möjligheter att dokumentera, presentera och validera färdigheter som är i ständig förändring som fortlöpande och snabbt kan uppdateras i linje med arbetslivets teknik och kunskapsutveckling, behov och krav på elevernas anställningsbarhet idag och i deras framtida yrkesliv. Tack vare den tekniska utvecklingen kommer yrkesutbildning att erbjuda mer avancerade inslag än tidigare. Innehållet i utbildningen måste förbereda eleverna på de nya jobb som uppstår vid snabba tekniska förändringar.

Lärare behöver ibland överväga att ändra sina metoder. Lärarna måste vara engagerade i och övertygade om att digital kompetens och digitala portföljer är av värde. När man anpassar beteendeförändringar i digital riktning behövs också ett gott ledarskap. Det är

inte bara ett beslut från en lärare utan det måste vara en policy för hela skolan och förankrat hos skolledningen.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Skolan har:

- Kunskap om digitala verktyg som är användbara för undervisning,
 - Digital kompetens, till exempel internet, interaktiva bilder, appar i klassrummet,
 - Kunskap om lämpliga självstudieprogram (kriterier, strukturprogram och nivå), för elever,
 - Användbara verktyg som är överkomliga, flexibla och säkra,
 - Kunskap om yrkesrelaterade digitala verktyg och utrustning som är användbara för undervisning,
 - Kompetens i hur man instruerar om hur digitala verktyg och utrustning ska användas,
 - Kompetens för hur man använder dessa digitala verktyg och utrustning för instruktioner,
 - Planer för att behålla kompetens och hålla lärare uppdaterade.
- Kunskap om didaktiska organisationsformer till exempel hur kognitiva färdigheter utvecklas, grupparbetsformer i förhållande till nödvändiga inlärningsmiljöer.
- Kunskap om GDPR, de allmänna dataskyddsförordningarna.
- Digitaliseringsförmåga att lära eleven hur man använder de digitala verktygen, vägleda eleven i hur man lägger till relevant information i den digitala portföljen och hur eleven kan skapa multimedia med hjälp av olika verktyg, till exempel video.
- Skapa förståelse för hur elever kan modifiera eller ändra den digitala portföljen för att öka anställningsbarheten.

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
2.3	Relevans för läroplanens bedömning	Ett stöd för betygsättning	Skola

Syfte

Under betygsättningen ska läraren kunna använda informationen om elevens kunskaper som tillhandahålls i en digital kompetensportfölj. Utvärdera det i förhållande till kunskapskraven och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskap. Det är en central och viktig arbetsuppgift för läraren. Eleverna vill också arbeta med meningsfulla uppgifter som ger ett tydligt resultat i deras utbildning och betyg.

Bakgrund

Potentiella långsiktiga fördelar är kunskap om hur man implementerar digitala kompetensportföljer inom yrkesutbildning för att hjälpa lärare och ledning att följa de pågående och kommande förändringarna i samhället på grund av ny avancerad teknik som möjliggörs genom digitalisering. En utveckling som vi bara har sett början på och som med stor sannolikhet också medför innovationer inom utbildningsområdet som vi knappt kan föreställa oss.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Skolan får:

- Underlag för betyg på modersmål eller förstaspråk och engelska.
- Underlag för betyg i yrkesämnena.

UTVÄRDERINGSKRITERIER – Arbetsgivare

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
3.1	Lättillgänglig	Tidsbesparande	Arbetsgivare

Syfte

En arbetsgivare ska på kortast möjliga tid få en uppfattning om elevernas kunskaper och färdigheter och hur de förvärvades.

Bakgrund

Rekrytering av personal är ofta kostsamt och tidskrävande för arbetsgivare.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Arbetsgivare får:

- Lättillgänglig information om hur bra och till vilken grad eleven kan uppvisa anställningsbarhet, till exempel genom god teknisk förståelse och ämneskunskap. Läraren ska bedöma hur väl eleven har framfört sina färdigheter och de matchar arbetsgivarens behov.

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
3.2	Relevans	Anställningsbarhet	Arbetsgivare

Syfte

Läraren ska lära sig förstå vikten av och hur eleven bäst klargör och exemplifierar de kunskaper och färdigheter som arbetsgivaren och branschen framhåller för anställning.

Bakgrund

En arbetsgivare behöver snabbt hitta personal som matchar de färdigheter som krävs för att producera varor och tjänster, och det är dyrt att anställa fel person. Därför finns det ett behov av att samla in information om vilka kompetenser arbetsgivaren efterfrågar.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Hur bra och till vilken grad eleven kan uppvisa anställningsbarhet, till exempel god teknisk förståelse och ämneskunskap. Läraren ska bedöma hur väl eleven har framfört sina färdigheter och om hur de matchar arbetsgivarens behov.

Område	Kategori	Kvalitetsindikator	Målgrupp
3.3	Pålitlighet	Trovärdighet	Arbetsgivare

Syfte

Att öka tillförlitligheten i en ansökan om anställning eller praktik.

Bakgrund

En arbetsgivare behöver snabbt hitta personal som matchar de kunskaper och färdigheter som krävs för att producera varor och tjänster och det är dyrt att anställa/anlita fel person.

Beskrivning av utvärderingskriterierna

Arbetsgivare ser att:

- En pålitlig elev är respektfull.
- En pålitlig elev är ärlig.
- En pålitlig elev bryr sig.
- En pålitlig elev är positiv.

Disclaimer:

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."